

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Częstochowska

КВИТАЦІЯ

Отпечатанный бѣзъ предвари-

Redak

тедной цензуры № 32 газеты
„Голосъ Częstochowski“ заключающей
въ себѣ печатн. лист
доставленъ ко мнѣ въ канцелярію.

REDAKCYJA i ADMINISTRACJA
Czochowa, Aleja II № 38, telefon № 50.

Wydawca Antoni Siennicki.

y i ogłoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7-8 wieczorem.

Полцеймейстеръ

города Ченстохова

Od śr.
Zycie a
rzeża Be
naczelni

№
Pan

Росписка № 260

Узаконенное число экземпляров № 39 издания

въ типографіи

получено 21/1 1910 г. въ 11 ч.

попозу 4 Размѣр. Экземп.

Испекторъ по дѣламъ печати

Гор. Лодзь

Przedmioty wykładane: buchalterja, arytmetyka handlowa; K... lencja,
prawo handlowe, ekonomia polityczna, geografia handlowa.
Wykłady rozpoczną się 1 Lutego r. b. Zapisy przyjmuje i informacjami udziela
Kancelarja Kursów, ul. Teatralna № 9, w dni powszednie od 5 i pół. do 6 po
poł. w Niedziele i święta od 8-4 p. p. 28-1-5

„ODEON” W. KRZEMIŃSKIEGO

(Najstarszy w Królestwie)

znie) Zupelna zmiana programu!
nionych dni, (opowiadania historyczne G. Liguora) Wyb-
lorska łódź ratunkowa, (zdjęcie z natury) Każdy
isk, (kom.) Transformacje kotki, (fantazja w kol.)

anej OPERETKI ze współudziałem:

Myszkowskiego. P. KRAWCZYŃSKIEGO, tenora. i P. REM-
styka, artystów teatru Lubelskiego.

V. Nynkowski operetka w 1 akcie, muzyka J. Costé.

Kalloskopach wystawiono: Widoki Rzymu (serja 2-a)

Szczegóły w afiszach i programach. 189

Teatr „ODEON”

strunach, skoro się naciska jedną, która
drży pod palcem”.

Streściwszy tak swój pogląd na
sprawę polską, zapytuje autor z kolei:
„Otoż czy my Rosjanie odczuliśmy
tę delikatność? Pomiedzy walcami Austrii
i surowymi dźwiękami capstrzyka pruskie-
go, było zawsze miejsce pośrednie
dó zajęcia. Czyśmy je zajęli? Nie zna-
czy to, aby było możliwym z dnia na
dzień zmienić całą naszą politykę i po-
zyskać sympatie nieszczęśliwego naro-
du. Ale w polityce, jak wszędzie, należy
chwycić sposobność. Takie sposobno-
ści były—czyśmy z nich skorzystali?”
Naturalnie odpowiada autor, że nie,
i dlatego uważa sprawę za wciąż jeszcze
otwartą.

Także z głosów niektórych organów
prasy wiedeńskiej wnosićby można, że
w Wiedniu zaczynają potrosze odczuwać
zgubny wpływ przeciwpolskiej polityki
Prus na stosunek państw sprzymierzo-
nych. Najwymowniej pod tym wzglę-
dem jest artykuł „Zeit”, w którym czy-
tamy:

„Nietolerancja polityka przeciw-
polska jest ciągle tym punktem, który
przysparza pruskiemu rządowi mnóstwo
kłopotów i rzuca Prusy w niemożliwe
do rozwikłania sprzeczności, nietyklo
w ich wewnętrznej, ale i zagranicznej
polityce. Wpływ tego odczuwamy w Au-
strijii najmocniej. Nasz związek z Niem-
cami cieszyłby się w całej Austrii o-
gólną popularnością, gdyby nie ta pruska
polityka przeciwpoliska. Taki dobry
niemiec, a do tego konserwatysta, jak
prof. Delbrück przyznał, że ta polityka
utrudnia Niemcom współpracownictwo
z ich najlepszym, a prawdę powiedzia-
wszy, jedynym sprzymierzeńcem z Au-
strijii. Szkodliwie następstwa tego prze-
ciwpolskiego kierunku odczuwamy jed-
nak w Austrii także w naszej wewnętrz-
nej polityce.”

Cześć i południowi Słowianie oparli
się rządowi austriackiemu tylko z po-
wodu niechęci swej do utrzymania nadal
trójprzymierza i ścisłego związku z Niem-
cami.

Polacy z tego samego powodu nie
chcieli po stronie niemieckiej walczyć z
obstrukcją czeską. Przemem ta polityka,

mimo, że prowadzona jest już od lat 20,
nie przyniosła Niemcom spodziewanych
narodowościowych zdobyczy, przeciwnie,
jak prof. Delbrück stwierdza, narodowe
uświadomienie u „pruskich” polaków
ogromnie wzrosło.

Polityka ta poczyna teraz zamacąć
nawet stosunek pruskiego rządu do jego
urzędników. P. Bethmann Hollweg po-
wuluje się na Bismarcka, który tę polity-
kę zapoczątkował. Ale jeżeli następca
wielkiego kanclerza nie posiada „jego
wielkich talentów”, to— tym mniej powi-
nien jego błędy naśladować.”

Całe to oświadczenie wysoce jest
znamienne. (k).

Pobór kobiet.

Na posiedzeniu „Związku narodowe-
go stowarzyszenia kobiet szwajcarskich”
w Berlinie podniosła pani Hilferker myśl
ładną, choć nietławo wykonaną. Zda-
niem jej, bardzo szusnym, obowiązko-
wa, powszechna, bezinteresowna służba
dla kraju jest wielce potrzebna i bardzo
zbawienna. Mężczyźni wykonują ją przez
służbę wojskową, która jest nietyklo nie-
zbędną dla obrony kraju, ale i przyczy-
nia się do rozwoju fizycznego i ula-
twia zbliżenie się ludziom różnych sta-
nów.

Kobiety pozbawione są tej sposobno-
ści współzycia i dlatego wśród nich
brak różnych społecznych cnót demo-
kracji, panuje zaś większa wyłączość.
Więc pani Hilferker żąda powszechnej,
obowiązkowej służby dla kobiet. Natu-
ralnie myśli nie o wojskowej służbie dla
kobiet, ale o cywilnej. Nie pragnie, aby
kobiety nosiły karabin i biegały po po-
lach i górach podczas manewrów, lecz
aby w latach od 18 do 20 na kilka ty-
godni co rok szły do szpitalów, przy-
tułków, do instytucji dobroczynnych
i t. d.

Następstwa tego będą dwa, oba je-
dnakowo pożądane: wykonywa się wię-
ką ilość pracy publicznej, a kobiety na
wstępnie zycia, przejdą przez szkołę spo-
łeczną, która w nich rozbudzi pożądane
uczucia wielu obowiązków. Zjednoczy

LEKARZ-DENTYSTA MICHAŁ BREJNIEC

w CZĘSTOCHOWIE,

1 Aleja Nr. 10, dom p. Rajcherowej.
Przyjmuje codziennie od 9-1 rano i
od 3-7 wiecz. w niedzielę do 4 po p.

Poleca Nr. 1 swego wydawnictwa,
poświęconego krzewieniu zasad zę-
bośnictwa wśród mas najszerzych
p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania
zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k.
Ządać w księgarniach! 20

Kalendarzyk.

Dziś: Oczyszczenie N. M. P. Miłostwa.
Jutro: Błżeja B. M. — Błżeja
Wschód słońca: o g. 7 m. 47.
Zachód: 4 43.
Przyszyło dnia 1 godz. 22 min.
Daty historyczne: 1676 r. Koronacja Jasia
III i Marij Kasimierzy w Krakowie.

„Kwestja polska”

Wychodzący od dwóch lat w Peter-
sburgu dziennik w języku francuskim
„Le Courier de Russie” zamieścił nie-
dawno kilka artykułów, poświęconych
sprawie polskiej. Treść owych artyku-

tów, podpisanych przez p. Strannika,
zmierzała do tego, aby wykazać, że za-
gadnienie polskie nie jest sprawą „we-
wnętrzną” Rosji, lecz — międzyarodo-
wą.

„Prawdą jest—czytamy w ostatnim
artykule—że byłoby najdogodniej rozróż-
niać tyle spraw polskich, ile jest odła-
mów narodu polskiego w Europie; ogół
jednak sprawy dotyka polityki zewnętrz-
nej i ten punkt widzenia powinien pa-
nować nad wszystkimi wysiłkami, skiero-
wanymi ku znalezieniu w każdym po-
szczególnym wypadku rozwiązania od-
rębnego.

„W tym znaczeniu nie byłoby wła-
ściwie sprawy polskiej; jest ich wiele, a
le wszystkie powiązane tak jedna z dru-
gą, że najmniejsze drgnięcie w Pozna-
niu odbija się echem nad Wisłą i w
Galicji. Polska zostaje zawsze instrumen-
tem o trzech strunach. Można te struny
odgradzać jedną od drugiej twierdzami,
granicami i komorami celnymi, niech
jednak którakolwiek z nich zadrga, wnet
pozostałe odpowiadają jej jednogłośnie.
Niemieccy rządowi, których mianują w
Warszawie, Lwowie i Poznaniu powin-
ni być ztym przewidywaniem dyploma-
tami, tj. powinni posiadać zdolności
wirtuozów politycznych, dużo taktu i
głęboką świadomość wstrząśnień, jakie
mogą spowodować środki administracyj-
ne, z pozoru czysto obojętne i nie ma-
jące widoków powodzenia w Polsce.
Należy zawsze myśleć o dwu innych

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-cia, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Założony w roku 1887.

WYKONYWA RZEZBY POMNIKÓW, ROBOTY BUDOWLANE i SZTUKATERJE.

Telefon № 260.

RYDZEWSKI i S-ka

Eturo Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13
Telefonu № 1.

Oddział instalacji wodociągów, kanalizacji, ogrzewań centralnych
i meljoracji relnych pod kierunkiem technika specjalisty. Wszelkie roboty od naj-
skromniejszych wykonywane będą przez sprowadzonych zdolnych monterów po cenach
przystępnych. Na reprazji dalsz dżara maniwia.

stosunkowo krótkim czasie dorobił się majątku milionowego. Po długich podróżach i licznych przygodach, powrócił nareszcie do Nowego Jorku. Choinka, którą rodzinie swojej ofiarował, kosztowała ni mniej ni więcej, jak 300 tysięcy mk. Na każdej gałęzi wisiła bryłka złota. Lichtarzyki były szczerzo złote, a cały postument był pokryty górą monet 20 dolarowych.

Prawie równie kosztowną choinkę sprawił sobie inny milioner nowojorski, Brown. Na gwiazdkę zaprosił grono znajomych, krewnych i przyjaciół, złożone ze stu osób. Ozdobą dzwuka, oświetlonego 72 płomieniami, były podarunki dla całego towarzystwa: były to kosztowności wszelkiego rodzaju: zegarki z diamentami, złote cygarniczki i pudełka do zapalek, broszki, pierścionki, bransolety i szpilki, wysadzone brylan-

tami i drogiemi kamieniami. Dla dzieci były tam złote i srebrne trąbki, bębny itp. zabawki. Wartość tych upominków obliczono na 250,000 mk.

Zresztą pierwsze drzewko zmarłej królowej Wiktorji oznaczają się także niezwykłym przepychem. Miało ono 40 stóp wysokości, a podarunki, któremi było obwiezione, kosztowały 180,000 mk.

Kroniki gwiazdkowe wspominają jeszcze o choince ks. Norfolk'a w Arundal-Castle z r. 1847. Było to drzewo olbrzymie, mające 70 stóp ang. wysokości, a przeznaczone dla dzieci oficyalistów i dzierżawców księcia. Zabawki i kosztowności, nagromadzone tam, przedstawiały wartość przeszło 100 tysięcy mk.

Satyra i humor.

Skutki przesadnej wymowy.

— Jak się nazywa stworzenie, które ma dwie nogi i pierze?
— Praczka, proszę pań.
Z Koszar.

Pułkownik rewiduje w nocy posterunki.

Między nim a żołnierzem odbywa się następująca rozmowa:

— Kto tam?
— Cymbał!
— Droga wolna!
Pułkownik zbliża się i wrzeszczy:
— Dlaczego krzyczysz kto? — skoro mnie znasz!

— Przeczaszam pana pułkownika, nie poznałem pana pułkownika; dopiero po cymbałe!

Wygadał się.

Gość. Jakież to wino dałeś mi dzisiaj?
Garson. To samo, co zwykle, proszę pana.
Gość. Dziwny ma kolor, jakby mętne.
Garson. To pan dobrodziejnie wie, że studnia u nas popsuła się i woda jest od paru dni nieczysta?

Jutrzejczy obiad.

1. Barszcz z uszkami, Potrawa z kapłonów, Pieczeń cielęcą z kompotem Blanc-manges czekoladowe.
2. Rosół z ryżem, Sztuka mięsa ęwikła. Kluski kujawskie ze słoniną.

PIĘWSZA PRASKA FABRYKA ORKIESTRJOŃ

DIEGO FUCHS W PRADZE.

POLECA Orkiestry, zastępujące 5 do 20-tu instrumentów z zastosowaniem siły ciężarowej, lub elektrycznej poznane i zaszczytnie wyróżnione na WYSTAWIE CZĘSTOCHOWSKIEJ

Przedstawicielstwo: Dom Handlowo-Komisowy **Z. RYLSKI** Częstochowa, Aleja II Nr. 33 Tel. 93

ORKIESTRYJONY PIĘCIU TYPÓW NADESZŁY.

Zatwierdzony przez Ministerium w 1900 r.

ZAKŁAD DLA CHORYCH NA OCZY D-ra J. MARCZEWSKIEGO

b. Ordynatora Warszawskiej Kliniki Okulistycznej, mięści się jak przedtem w Częstochowie przy ulicy Cerkiwnej Nr. 19. przyjmując na state chorych od 1 r. 50 k. do 3 rb. na dobę. Porady przychodzącym chorym od 10-12 i od 3-4. W środy i niedziele tylko ranne przyjęcia. 4320

Rohn Zieliński i S-ka

Warszawa
Jerozolimska 117
adr. dla depesz „Rohnzieliński”

POMPY Warthingtona
POMPY pneumatyczne „Neptun”

POMPY elektryczne i transmisyjne
Rury żebrowe. Radjatory.
Przedstawiciel Stanisław Ginsberg.
218 Częstochowa Zawiercie.

ZAKŁAD

artystyczno-fotograficzny
Wacława Wesołowski
w Częstochowie
róg II Alei i Teatralnej 26.

Wykonywa wszelkie roboty w chodzące w zakres nowoczesnej fotografii po cenach przystępnych.

prawdziwy przyjaciel KOBIEC

Krem Casimi

MEZAMORFOZA
Sprzedano więcej
DWAĆCIE MILIONÓW SZKŁOK
USUWA RĄDYKANIE
PIELI, WEGRY, PŁAMY, ZMARZŁOZKI
ORAZ INNE DEFETY TWARZY.
CZYSTO, PRZECIWPAPROSI, WODOPROSI, WYBIELI.
LADAC PODPISU
Całoni

„ARYSTOKRATYNA”

krem i proszek.

Odmuszony na wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medal złoty i dyplomem.

„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgliku antyseptycznego i orzeźwiającego, już po krótkim użyciu—staje się pleć lśniąco białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku.

Pięgi zmarszczki, wągrzy, żółte plamy „Arystokratyna” usuwa po kilkorazowym użyciu.

Żądać w składkach aptecznych i aptekach.
Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie aptecznym
Wacława ORZEŁ
w Częstochowie, III Aleja № 48. 2

Ból głowy i Migrenę

natychniasz usuwa
MIGRENO-NERVOVIN

Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Żądać w aptekach i składkach aptecznych tylko oryginalnych proszków 10 k. szt. Pudełko 1.20 k. 147-80

Rzadki wypadek.

Nowość za 3 rub. 25 k.

Zupełnie gotowa damska zimowa spódnica z pięknej miękkiej wełny, ładnego modnego rysunku, ostatniej paryskiej mody, wykończenie guzików jedwabnemi sznurami, we wszystkich ciemnych kolorach, wyszła się za zaliczeniem pocztowym bez zadatku, z dopłatą kop. 55 za przesyłkę. Przy zgadaniu odrazu 3-eh spódnicek, przesyłka na nasz rachunek, BEZ RYZYKA, jeżeli się nie podobą—pieniądze wraz-amy natychmiast. Taka sama spódniczka z lepszym materiałem i piękniejszego wykonania 3 rub. 90 kop. Prosimy wskazać długość i objętość tali w centymetrach, albo spazętam i przysłać w liście.
ADRES: Fabryka A. Kivmana, Łódź № 14, 188-4

Korzystajcie z okazji!

Tylko za 10 rubli wyucza szkoła kroju i szycia „Julji Machnes”, która ukończyła Paryżską Akademię kroju, całkowity kurs kroju oraz gustownie szyć Wydaje patenty. Częstochowa II Aleja № 18. 205

Niemka inteligentna u-dziela lekcyi i konwersacyi. Oferty Dojazd 21 U stróża, 192

Królewskie Żelazna Wierzbica

KRENCHEN

OD DAWNA WYPROBOWANE PRZY KATARACH, KARZLU, CHRYPCE, ZAPALENIU, KWASACH, ZŁOŻENIU INFLUENCYI I JEJ NASTĘPSTWACH, DO NAJGŁĘBSZEGO WZDĘCIE LADAKI WYTRZYBIŁ PRODUKT NATURALNY, NIE PRZYJMUJĄCY WZBIEGNIĘCIA, OPIAROWY WANTOR SUBORDGATOW, GUSTUJĄC WODY I SOLI SODOWEJ.

Zgineł karta paszportowa wydana przez fabr. „Motte” na imię Michała Florczyk. 219

Powóz w dobrym stanie do sprzedania ul. 7 Kamienic № 11. 222

Subjekt

Polak, zdolny i bystry młody człowiek, z 6 o klasowym wykształceniem, biegły w rachunkach, z ładnym charakterem pisma, może zaraz otrzymać posadę w burtowym handlu w Częstochowie na dobrych warunkach. Oferty wraz z curriculum vitae i referencjami składać w Administracji Gazety, pod literami ABC 100. 221

Na raty po rb. 2 miesięcznie

nabywać można w księgarni M. Lipskiej w Częstochowie

Album Jubileuszowe Brunwald

Szkic historyczny opracował Jasław z Bratkowa w ozdobnej oprawie rb. 6. Album ozdorbione 260 ilustracjami w tekście i 22 kolorowanymi obrazami.

Ostatnie wydawnictwa Gebethnera i Wolffa w Warszawie

Do nabycia we wszystkich księgarniach

Askonazy Sz. Dwa stulecia, XVIII i XIX. Badania i przy-czynki. S. II.	3.-
— Książę Józef Poniatowski (1763—1813). Z 22 ryc. i he-lograwiurą według portretu Grassiego. Wyd. II w ozd. opr.	4.-
— Nowe wczasy.	2.40
Bartkiewicz Z. Psie dusze. Nowele i obrazy.	1.20
Konopnicka M. Pan Batec w Brazylii. Poemat. w ozd. opr. rb. 4, w ozd. opr. w półskórek	3.-
Nowaczyński A. Wielki Fryderyk. Powieść dramatyczna.	4.80
Ostrowski St. Z gwiazdą moczara. Powieść historyczna z czasów Księstwa Warszawskiego.	2.-
Przybyszewski St. Dzień sądu („Synów ziemi” część wtóra).	1.35
Raymont Wl. St. Chłopi Powieść współczesna. I Jesień. II Zima. 2 tomy rb. 3, w opr. rb. 3.80, III Wiosna. IV Lato. Cena każdego rb. 1.50, w opr.	2.-
Rodziewicz M. Był i będa. Powieść z niedawnej przeszłości. Wyd. 2-gie.	1.90
Świętowski Aleksander. Utopie w rozwoju historycznym. Tejmajer-Przerwa K. Maryna z Hrubego. Powieść histo-ryczna.	1.50
— Poezyc. Serya VI: rb. 1.20, w ozd. opr.	2.-
Weyssenhoff Józef. Unia. Powieść litewska.	1.80
Zapolska G. O czym się nie mówi. Powieść współczesna.	1.50
— Szaleństwo. Powieść.	1.50
Zmijewska E. Dola. Powieść. Z pamiątnika instytutki. Z przedmową E. Orzeszkowej. Wyd. II.	1.20
— Płomyk. Powieść.	1.20
Żuławski J. Kuszenie Szatana. Opowiadania.	1.50

We wszystkich księgarniach sprzedają i w polskich domach powinien gościć

Kalendarzyk

im. Juljusza Słowackiego

na r. 1910. mapką Królestwa Polska i planem m. Warszawy w 5 kop. — za 12 sztuk 38 kop., z portretem, życiorysem i pematami Słowackiego, 8 k. — za 12 szt. 64 k. — Cześć i Sława Jul. Słowackiemu w setną rocznicę urodzin, t. j., sam życiorys i jego i poezyc z portretem, bez kalendarzka 8 k. — za 12 szt. 48 k. Oplata pocztą za 1 szt. każdej z tych broszurek po 3 k. + rekomendacja 7 k. — razem 10 k. — zaliczka pocztą o 10 k. drożej. — Najko-rzystniejszą jest wysłać większą ilość sztuk razem i czem więcej sztuk, tem taższa opłata. Nakład Pl. Reussnera, Złota 6, Warszawa. 183-4-1

1000—2000 rb.

potrzebna na 1-szy numer hypoteki domu murywanego, Wiadomość w administracji Gazety. 220

ZARAZ

potrzebne są panny do zna-czenia bielizny i haftu białe-go Pracownia „Marij” aleja II Nr. 20. 212

Kraków Zakład wodoleczniczy i sanatorium spec. chorób nerwowych

D-ra Kupczyka—ul. Szuskiego. 42-1

Różne mieszkania do wynajęcia.

Pa-bryczna, 7. 164-6-1

Sprzedam wille z ogrodem owocowym

Kamień St. Dr. W. W. Wisłoczki Warszawa Leopoldyna 38-8. 191

Poszukuję domku z większym placem

na przedmieściu Częstochowy w od-nie do 6 tysięcy rub. Oferty administra-cja Gazety dla R. S. 196

Uczeń klasy VI rządowego gimnazjum

poszukuje lekceji Oferty w administ-racji „Gimnazysta” 209-1.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmują: Kanlor własny — Częstochowa Aleja II Nr. 38 — w Zawierciu księgarnia p. K. Lubcke i S-ka, w Noworadomsku p. A. Kałczyński, w Rakowie p. Leon Piotrowski, w Warszawie p. F. Syrewicz.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50 wraz z przesyłką pocztową h.b odnoszeniem do domów. — — — Ceny ogłoszeń: za wiersz jednosłpawly lub jego miejsce: przed tekstem kop. 30, po tekście k. 10, oook tekstu (nadesłane) kop. 50, nekrologi kop. 20. Drobne ogłoszenia po 3 kop. za wyraz.